

10—27/10/1976.

114  
122. 759-63/76

313

12.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG  
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK  
10/1976. számú  
INTÉZKEDÉSE**

a Belügyminisztérium kinevezett és szerződéses polgári alkalmazot-  
tainak belügyi alapismereti vizsgájáról és szakmai  
továbbképzéséről.

Budapest, 1976. évi szeptember hó 21-én.

A 24/1975. számú miniszteri parancs 11. pontja szerint elkészített,  
a Belügyminisztérium kinevezett és szerződéses polgári alkalma-  
zottai belügyi alapismereti vizsgájára és szakmai továbbképzésére  
kiadom az alábbi

i n t é z k e d é s t :

I.

**Belügyi alapismereti vizsga**

1. Belügyi alapismereti vizsgát kötelesek tenni az ügyintéző, ügy-  
viteli, képesített kisegítő (nem fizikai) munkakörbe 1977. ja-  
nuár 1-től felvételre kerülő kinevezett, illetve szerződéses pol-  
gári alkalmazottak (a továbbiakban: polgári alkalmazottak).
2. A belügyi alapismereti vizsgára való felkészülés és a vizsga cél-  
ja, hogy a Belügyminisztérium polgári alkalmazottai megis-  
merjék a belügyi alkalmazással járó kötelezettségeiket, jogai-  
kat, a magatartási szabályokat, elsajátítsák a munkakörök el-  
látásához szükséges szolgálati, szakmai alapismereteket. Mind-  
ezek alapján megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a szerve-  
zett továbbképzéshez és önképzéshez.
3. A belügyi alapismereti vizsgára a felvételtől számított egy éven  
belül fel kell készülni és a vizsgát le kell tenni.
4. A vizsgára kötelezetteknek szervezett oktatás, illetőleg önálló  
tanulás során kell felkészülniük a vizsgára.

A felkészülésre munkaidőből:

- a) az ügyintézői munkakörben alkalmazottak részére: 36 órát,
- b) az ügyviteli munkakörben alkalmazottak részére: 24 órát,



- c) a képesített kisegítő (nem fizikai) munkakörben alkalmazottak részére: 24 órát

kell biztosítani, az a vizsgára kötelezett kérésére részletekben is kiadható.

5. A belügyi alapismereti vizsgák tematikájának összeállítására, a vizsgabizottság kijelölésére és a vizsgáztatás végrehajtására — a mellékletben megadott szempontok alapján a Hatásköri Lista 12. pontjában felsorolt vezetők (továbbiakban: a szervek vezetői) önállóan intézkedjenek. Az eredményes vizsgáról bizonyítványt kell kiállítani, melynek egyik példányát a vizsgázó személyi anyagához kell csatolni.
6. A belügyi alapismereti vizsgára nem kötelezett polgári alkalmazott fizikai dolgozó részére felvételét követő egy hónapon belül — a mellékletben meghatározott témákból — oktatást kell tartani. Az oktatásra 6 órát kell biztosítani.

## II.

### Szakmai továbbképzés

7. A szakmai továbbképzés (a továbbiakban: továbbképzés) alkosson egységet a belügyi alapismereti vizsga és oktatás követelményeivel, legyen folyamatos, rendszeres és terjedjen ki minden polgári alkalmazottra.
8. A továbbképzés segítse a polgári alkalmazottak politikai, szakmai fejlődését, ismereteinek bővítését, korszerűsítését, a szolgálati feladatok szakszerű ellátását, és biztosítsa:
- a) a polgári alkalmazottak munkakörének megfelelően az új jogszabályok, elvek, eljárások, módszerek alkalmazását;
  - b) a munkakörrel kapcsolatos új belügyi ismeretek megszerzését, továbbfejlesztését.
9. A továbbképzés rendszere:
- a) évenként ismétlődő, helyileg szervezett továbbképzés,
  - b) központilag szervezett továbbképzés.
10. Továbbképzésre a munkaidőből a következő időkeret fordítható:
- a) a helyileg szervezett továbbképzésre évenként:
    - az ügyintézői munkaköri csoportban alkalmazottak részére: 36 óra,
    - az ügyviteli munkaköri csoportban alkalmazottak részére: 24 óra,
    - a képesített kisegítő munkaköri csoportban (nem fizikai) alkalmazottak részére: 24 óra,
  - b) a központilag szervezett speciális továbbképző tanfolyamokra: 5—30 nap.



11. Az egészségügyi munkakörben dolgozók részére a továbbképzést a 17/1973. számú belügyminiszteri paranccsal kiadott „A Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatá”-ban foglaltak az óvodai és általános iskolai pedagógus munkakörben dolgozók részére az Oktatási Minisztérium előírásai, a polgári alkalmazott fizikai dolgozók részére pedig a 16/1974. számú belügyminiszter-helyettesi utasítás alapján kell megszervezni.
12. A helyileg szervezett továbbképzés során az engedélyezett időkeret felhasználható havonta arányosan elosztva, illetve összevontan (tanfolyam keretében) is. A foglalkozások vezetésével tapasztalt, felkészült vezetőket, beosztottakat kell megbízni, szükség szerint külső előadókat is fel lehet kérni.
13. A továbbképzést differenciáltan, a szakszolgálati ágaknak és beosztásoknak megfelelően kell megszervezni. A továbbképzési csoportba sorolásról a szervek vezetői gondoskodjanak. A hivatásos állománnyal azonos munkakörű polgári alkalmazottak továbbképzése közösen is végrehajtható. A továbbképzést — célszerűségi okokból — több szerv együttesen is szervezheti.
14. Az évenként ismétlődő, helyileg szervezett továbbképzés tematikájának elkészítésére a melléklet alapján a szervek vezetői intézkedjenek.
15. A politikai továbbképzés kapcsolódjék a kádereképző tanfolyamok, a párt- és tömegszervezeti oktatás meglévő rendszeréhez. A szervek vezetői biztosítsák, hogy a polgári alkalmazottak a párt, illetve a tömegszervezeti oktatásban rendszeresen résztvegyenek; a vizsgák és továbbképzés során értékeljék felkészültségüket.
16. A BM központi szervek és az országos parancsnokságok a szakirányításuk alá tartozó szerveknél az ügyintézői és az ügyviteli munkakörökben dolgozók részére 50 éves korhatárig központi továbbképzést szervezhetnek. A felsőoktatási tanintézetek esti és levelező tagozatain tanulók tanulmányaik ideje alatt és annak befejezésétől számított öt éven belül nem kötelezhetők a központi továbbképzésre.
17. A továbbképzés anyagának elsajátításáról a résztvevők kötelesek számot adni (beszámoló, írásbeli, illetve szóbeli vizsga).

### III.

#### Vegyes rendelkezések

18. A belügyi alapismereti vizsga és a szakmai továbbképzés elvi irányítását és általános felügyeletét a BM IV/I. Csoportfőnökség lássa el, a szakmai felügyeletet pedig az illetékes BM központi szervek és országos parancsnokságok gyakorolják.
19. A továbbképzéssel összefüggő költségeket (pl.: előadói óradíj, utazási-, szállásköltség stb.) az érvényben lévő pénzügyi utasítások alapján kell tervezni és az illetékes szerv költségvetésében kell biztosítani.



20. Más állami szerveknél szervezett továbbképzésre — megállapodás alapján — polgári alkalmazottak is küldhetők, és azt szakmai továbbképzésként kell elfogadni. A szervek vezetői kezdeményezzék, hogy a polgári alkalmazottak — a szerv szakemberigényének megfelelően — résztvegyenek az állami szakoktatási intézményeknél folyó továbbképző tanfolyamokon. (Pl.: jogi, híradás-, számítástechnikai, pénzügyi, különböző mérnöktovábbképző stb. tanfolyamokon.)
21. A központi és a területi szervek vezetői az intézkedésben foglaltaknak megfelelően biztosítsák és ellenőrizték a belügyi alapismereti vizsgák és a továbbképzés végrehajtását. A tapasztalatokat az évi jelentésben értékeljék.
22. Jelen intézkedésemet az állami tűzoltóság területi szerveinek állományára is értelemszerűen alkalmazni kell. Végrehajtásáról a BM Tűzoltóság országos parancsnoka hatáskörében gondoskodjon.
23. Ez az intézkedés kiadása napján lép hatályba, az érintett állomány előtt ismertetni kell.

**FÖLDESI JENŐ** s. k.,  
hőr. vezérőrnagy  
miniszterhelyettes

Készült: 430 példányban.

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,  
államtitkár elvtársnak.

Kapják: miniszterhelyettesek,  
főcsoportfőnök-helyettesek,  
országos parancsnokok, helyetteseik,  
csoportfőnökök, helyetteseik,  
önálló osztályvezetők,  
IV/I—1. Osztály vezetője,  
BM iskolák parancsnokai,  
személyzeti, pénzügyi, anyagi osztályvezetők,  
budapesti és megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,  
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,  
határőrkerület, ezredparancsnokok.



**M E L L É K L E T**

a 10/1976. számú

**BELÜGYMINISZTER-HELYETTESI INTÉZKEDÉSHEZ**

a polgári alkalmazottak belügyi alapismereti vizsgája és szakmai továbbképzése tematikájának főbb szempontjai.

**I.**

**Belügyi alapismereti vizsga**

**Ügyintéző, ügyviteli és képesített kisegítő (nem fizikai) munkaköri csoportban alkalmazottak oktatási témakörei.**

- a) **Szakszolgálati ismeretek:** a konkrét munkakörök, helyi igények alapján a szervek vezetői határozzák meg a szakszolgálati ágaknak megfelelő részletezéssel.
- b) **Általános szolgálati ismeretek:** az államtitok, a szolgálati titok fogalma, tartalma. Titokvédelem. A Belügyminisztérium harc-készültségi feladataiból a polgári alkalmazottakra háruló feladatok. A polgári állomány feladatai az ellenséges tevékenység felismerésében, megelőzésében. A külföldi hozzátartozókkal és egyéb külföldi személyekkel való kapcsolattartás; külföldiek fogadása, a külföldre történő utazás szabályai. Az előjárók és a polgári alkalmazottak közötti szolgálati érintkezés szabályai. Rendfokozatok. A polgári alkalmazottakra vonatkozó fegyelmi és függőségi viszonyok.
- c) **Ügyviteli ismeretek:** az államigazgatás rendszere, felépítése. Általános ügyviteli alapelvek: az ügyiratok fajtái, formái. Az ügyiratok feldolgozása, a szolgálati levelezés szabályai. Eljárás ügyiratok elvesztése esetén.
- d) **Munkavédelmi szabályok:** a munka- és a balesetvédelem szabályozása.  
A munka- és a balesetvédelmi rendszabályok betartása. Balesetek, rendkívüli események megelőzése, eljárás baleset esetén.
- e) **RBV ismeretek:** az egyéni önvédelmi eszközök fajtái, rendelkezése, használatuk szabályai.

A vizsgáztatást bizottság előtt kell végrehajtani. A vizsgáztatás módszerét a bizottságot kijelölő vezető határozza meg.

**II.**

**A polgári alkalmazott fizikai dolgozók oktatási témakörei**

- a) A szakmai ismeretek témaköreit a munkakörből adódó feladatok alapján a szervek vezetői határozzák meg a szakszolgálati ágaknak megfelelő részletezéssel.



- b) **Általános szolgálati ismeretek:** az államtitok, a szolgálati titok fogalma, tartalma. Titokvédelem. A külföldi hozzátartozókkal és egyéb külföldi személyekkel való kapcsolattartás, a külföldi látogatók fogadása, a külföldre történő utazás szabályai. Az előjárók és a polgári alkalmazottak közötti szolgálati érintkezés szabályai.
- c) **A munkavédelmi szabályok:** munkajogi kérdések. A munka- és a balesetvédelmi rendszabályok és azok betartása. Eljárás baleset esetén.

### III.

#### Szakmai továbbképzés

A polgári alkalmazottaknak a naptári évre szóló továbbképzési tematikáját minden évben el kell készíteni.

Az évente ismétlődő, helyi szervezésű továbbképzésre biztosított időkeretet a szervek vezetőinek intézkedése alapján a munkakörök és beosztások figyelembevételével kell felhasználni. A továbbképzési tematikák elkészítésénél figyelembe kell venni:

- a szakmailag illetékes központi szervek által megadott témákat;
- az adott szakterületen a jó tapasztalatok és módszerek általánosítását;
- a Belügyminisztérium harckészültségi feladataiból a polgári alkalmazottakra háruló tevékenységek főbb elveit;
- az évente szükséges 2 óra RBV kiképzés beállítását.